

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO- 45 /2026

Warszawa, dnia 26 czerwca 2026 r.

STANOWISKO

do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia

(Druk nr 2702)

Związek Rzemiosła Polskiego popiera inicjatywę poselską, dotyczącą wprowadzenia obligatoryjności refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego ze środków Funduszu Pracy, o której mowa w art. 348 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. 2025 poz. 620).

Wymieniona refundacja stanowi podstawę realizacji dualnego modelu kształcenia i istotne wsparcie dla młodocianych pracowników zdobywających pierwsze umiejętności zawodowe niezbędne dla płynnego wejścia na rynek pracy.

Niemniej, proponowane rozwiązanie zakładające jedynie zmianę w art. 348 mogą być niewystarczające do osiągnięcia zakładanego celu.

W opinii Związku Rzemiosła Polskiego należy dokonać również zmian w art. 272 i 349.

Art. 272 zmienianej ustawy powinien otrzymać brzmienie:

„Minister właściwy do spraw pracy zabezpiecza na dany rok budżetowy limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie refundacji, o której mowa w art. 348 ust. 1, do wysokości faktycznych potrzeb.”

Art. 349 ust. 4 zmienianej ustawy powinien otrzymać brzmienie:

„Właściwa wojewódzka komenda OHP rozpatruje wnioski o zawarcie umowy o refundację zgodnie z kolejnością ich wpływu i w terminie 30 dni od dnia wpływu kompletnego wniosku o zawarcie umowy o refundację zawiadamia pracodawcę o sposobie jego rozpatrzenia.”

Nowe brzmienie art. 349 ust. 4 oznacza wykreślenie zapisu „do wyczerpania limitów środków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok”.

Powyższe rozwiązanie umożliwi realizację refundacji do wysokości faktycznych potrzeb, a usunięcie limitu nie stanowi zagrożenia dla Funduszu Pracy ponieważ zainteresowanie refundacją i możliwości realizacji kształcenia w trybie dualnym są ograniczone liczbą chętnych uczniów i mistrzów szkolących. Tendencja spadkowa dotycząca ogólnej liczby uczniów, mimo prowadzonych kampanii promujących kształcenie zawodowe oznacza, że nie należy przewidywać zwielokrotnionego zainteresowania tym instrumentem.

Zapewnienie obligatoryjności refundacji spowoduje brak ograniczeń w podejmowaniu wymarzonej ścieżki zawodowej przez uczniów oraz przyczyni się do bardziej sprawiedliwego traktowania pracodawców występujących o refundację. Obecnie część z nich czuła się pokrzywdzona jeśli ich wniosek nie został rozpatrzony z uwagi na brak środków.

We współczesnej dyskusji o edukacji rzadko udaje się znaleźć rozwiązanie, które w sposób absolutny godziłoby interesy młodych ludzi, pracodawców oraz państwa. Jedynie dualny model kształcenia pozwala osiągnąć synergię w tym obszarze.

Wyniki ostatniego ogólnopolskiego monitoringu karier i losów absolwentów szkół ponadpodstawowych¹ opracowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Instytut Badań Edukacyjnych na podstawie danych administracyjnych (m.in. SIO i ZUS), jednoznacznie zdejmują z edukacji zawodowej krzywdzące stereotypy przeszłości, ukazując jej ogromną, realną wartość rynkową. Monitoring losów absolwentów wyraźnie pokazuje, że absolwenci branżowych szkół I stopnia, którzy znaczną część nauki spędzili u pracodawców jako pracownicy młodociani, łatwiej wchodzi na rynek pracy i uzyskują wyższe dochody.

Absolwenci branżowych szkół I stopnia (gdzie dominuje model dualny i status pracownika młodocianego) wykazują najwyższy wskaźnik natychmiastowego przejścia ze szkoły do pracy. W odróżnieniu od absolwentów liceów (którzy w większości kontynuują naukę lub rejestrują się jako bezrobotni), młodzi fachowcy po szkole branżowej podejmują zatrudnienie niemal z dnia na dzień. Dane z ZUS pokazują, że nie ma przerwy w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne między okresem edukacji a podjęciem „dorosłej” pracy. Absolwent systemu dualnego w momencie odebrania świadectwa ma już za sobą 3 lata udokumentowanego stażu pracy jako pracownik młodociany. W oczach pracodawcy i systemów taryfikacji płac w firmach nie jest on nowicjuszem, co automatycznie przekłada się na wyższą stawkę początkową na umowie o pracę.

¹ Raport ogólnopolski z monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych z roku 2023 - edycja 2025